

การบังคับใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
(แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562
ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี
ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด

ปิยเกียรติ สาวิกัญญ์

จักรินทร์ สมมติ

สกล สุธชนะ

วาชิต รัตนเพียร

คณะนิติศาสตร์และการปกครอง มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

piyakiat_s@rbac.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์ 3) ศึกษาปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์ 4) วิเคราะห์แนวทางการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพ ข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง จำนวน 5 คน ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก 1,374 คน กลุ่มตัวอย่าง 302 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญจากสมาชิกสหกรณ์ที่เข้ามาติดต่อทำธุรกรรมในแต่ละวัน เก็บข้อมูลระหว่าง กุมภาพันธ์ 2565 ถึง เมษายน 2565 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละครั้งภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

2. ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปส่วนมากเป็นหญิง 177 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 อายุระหว่าง 41 – 45 ปี 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.51 การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 55.62 อาชีพลูกจ้าง 134 คน คิดเป็นร้อยละ 44.37 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ปัญหาด้านอุดมการณ์สหกรณ์ ($\bar{x}$) = 2.55 (SD) = 0.47, ด้านพฤติกรรมของสมาชิก ($\bar{x}$) = 3.24 (SD) = 0.68, ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ($\bar{x}$) = 3.33 (SD) = 0.57, อยู่ในระดับปานกลางหมดตามลำดับ

คำสำคัญ : การบังคับใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ , การใช้สิทธิในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี, สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด

Enforcement of the Cooperatives Act 1999
(Amendment No. 3) 2019
Relating to the exercise of rights at
the annual general meeting. Of the members
Samwatawanoak Credit Cooperative, Ltd.

Piyakiat Sawigun

Jackarin Somati

Sakol Sudchana

Wachit Rattanapian

Faculty of law and politics Rattanakumburi University

piyakiat_s@rbac.ac.th

ABSTRACT

The purposes of the study were 1) to study the concept of the annual general meeting according to the Cooperatives Act; 2) to study the current condition of the exercise of rights at the annual general meeting the members of cooperatives; 3) to study the problem of the exercise of rights in The annual general meeting of cooperative members 4) Analyze the guidelines for the annual general meeting of cooperative members well and effectively. Quality data was the professional chose by Purposive Sampling in the amount of 5 and the population in the qualitative data as defense member in the amount of 1,374. The sampling group, 302, was from the Krejcie and Morgan. Accidental Sampling from cooperative members who come in to make transactions on a daily basis by data collecting between February and April 2022. Data were analyzed by descriptive statistics such as frequency, percentage, mean. standard deviation and content analysis, The result of this study found that

1. Samwatawanoak Credit Union Cooperative is to organize an annual general meeting. Once a year within 150 days from the end of the fiscal year.

2. The problem found that number be amount 177 persons woman 58.60%, aged 41-45 years, 68 persons 22.51%. Education, high school 68 persons 55.62% occupational employees 134 persons 44.37% ($\bar{x}$) = 3.04 (SD) = 0.58, the opinion is moderate. When considering each issue, it was found that the problem of cooperative ideology ($\bar{x}$) = 2.55 (SD) = 0.47, member behavior ($\bar{x}$) = 3.24 (SD) = 0.68, Law Enforcement ($\bar{x}$) = 3.33 (SD) = 0.57, All in the middle level respectively.

Key word : Enforcement of the Cooperatives Act, Relating to the exercise of rights at the annual general meeting., Samwatawanoak credit union cooperative, limited

บทนำ

สหกรณ์เครดิตยูเนียนส่วนใหญ่ดำเนินงานอยู่ได้ด้วยดี มีความแข็งแกร่งและสามารถให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพทัดเทียมกับสถาบันการเงินอื่นๆ มีการรับฝากและให้กู้ยืมซึ่งกันและกันตามหลักการของสหกรณ์ มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องสามารถให้บริการแก่ประชากรระดับฐานรากโดยการเติมเต็มช่องว่างของบริการธนาคารพาณิชย์ได้ระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามการปล่อยสินเชื่อแก่สมาชิกเป็นจำนวนมาก ขาดการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจนเกิดความเสียหายต่อการติดตามสินเชื่อ คณะกรรมการดำเนินการมีวาระการดำรงตำแหน่งอยู่ในระยะสั้น หากมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีเมื่อใดก็จะมีสมาชิกด้วยคุณภาพที่ดัดหน้าจำนวนมากเข้าใช้สิทธิในการประชุมใหญ่และลงมติใดๆ ที่ไม่เป็นคุณต่อระบบติดตามสินเชื่อของคณะกรรมการที่ผ่านมา ซึ่งสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งในจำนวน 7 ประเภทซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนระดับฐานรากสามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามในขณะที่สหกรณ์ประเภทอื่นๆ เน้นกิจกรรมความร่วมมือระหว่างสมาชิกในด้านการผลิต การตลาดและการจัดหาวัตถุดิบนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนเน้นการส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมและนำเงินออมนั้นมาช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยไม่ต้องอาศัยแหล่งเงินกู้ภายนอกซึ่งมีดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายสูงกว่า จากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564 ประเทศไทยมีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 7,887 แห่ง ที่จะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามอุดมการณ์ของสหกรณ์คือเป็นความร่วมมือกันช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2564)

สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทที่ 7 ตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 33/1 ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ ซึ่งเป็นกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นเหตุให้คณะผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษา ปัญหาการบังคับใช้ พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ในอันที่จะทราบสาเหตุของปัญหาและการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ต่อปัญหาดังกล่าวเพื่อที่จะนำไปต่อยอดในการส่งเสริมความมั่นคงและความเชื่อมั่นให้สหกรณ์แห่งนี้มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในอันที่จะเป็นที่พึ่งของประชาชนและพัฒนาระบบสถาบันการเงินของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ
3. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ
4. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 การให้ข้อมูลสำคัญของการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ คือ ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นประธาน หรือกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่บริหารในชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน ผู้ที่

เป็นหรือเคยเป็นประธาน หรือกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่บริหารในสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก หรือผู้แทน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่เขต หรือผู้แทนซึ่งเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

2 ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ประกอบไปด้วยประชากรผู้ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด จำนวน 1,374 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำนวน 302 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1987, pp. 697-710) ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) จากสมาชิกสหกรณ์ที่เข้ามาติดต่อทำธุรกรรมในแต่ละวันเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษา สภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ในปัจจุบันเพื่อให้ได้ข้อมูลในสภาพที่เป็นจริง สำหรับใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างแบบสอบถาม โดยมีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ซึ่ง มีวิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือมี ดังนี้

1.1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย 1.2) วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย 1.3) สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างตามกรอบที่กำหนดในข้อ 1.2 จำนวน 7 ข้อ 1.4) นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา (Content Validity)

ส่วนการศึกษาถึงปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ

2.แบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 2.1) ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม 2.2) ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ โดยมีแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม คือ 2.2.1) ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ซึ่งได้มีการศึกษามาแล้ว , 2.2.2) แบบสอบถามมีลักษณะของการประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักการของ Likert โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ 5 หมายถึงมากที่สุด 4 หมายถึงมาก 3 หมายถึงปานกลาง 2 หมายถึงน้อย และ 1 หมายถึงน้อยที่สุด , 2.2.3) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการใช้ภาษา (Content Validity) โดยทำการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มากกว่า 0.50 , 2.2.4) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และการใช้ภาษาแล้ว มาทำการปรับปรุง และแก้ไข , 2.2.5) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 การศึกษาแนวคิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์ ศึกษาจากวรรณกรรมด้านแนวคิดทฤษฎีการประชุม และ พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ

2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ในปัจจุบันเพื่อให้ได้ข้อมูลในสภาพที่เป็นจริง และแนวทางการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ให้ดีและเกิดประสิทธิภาพ สำหรับใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำ

แบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แล้วนำข้อมูลที่ได้มาแล้วทำการสังเคราะห์และเรียบเรียง

3 ส่วนการศึกษาถึงปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ขอความร่วมมือจากผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ในช่วงเริ่มวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2565 รวม 3 เดือน โดย 3.1) จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 302 ชุด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างออกแบบสอบถามเพื่อส่งกลับพร้อมซองให้ส่งกลับโดยได้รับกลับมาครบคิดเป็นร้อยละ 100 , 3.2) ตรวจสอบความเรียบร้อยเพื่อเตรียมทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์และเรียบเรียงในรูปแบบพรรณนาโวหาร

2 แบบสอบถามปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

2.1 ทำการแปลความหมายของข้อมูลโดย นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย คือ 1) คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงระดับมากที่สุด 2) คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงระดับมาก 3) คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงระดับปานกลาง 4) คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงระดับน้อย 5) คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงระดับน้อยที่สุด

2.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการศึกษาปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1 แนวคิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 จะเป็นการนัดหรือเรียกให้สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก (แล้วแต่กรณี) มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจการของสหกรณ์หรือเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งที่ประชุมใหญ่จะมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเห็นชอบ หรือรับทราบเรื่องใดๆ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้งนี้ สามารถจำแนกลักษณะของการประชุมใหญ่และเหตุแห่งการเรียกประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้ ดังนี้ 1) การประชุมใหญ่สามัญ 2) การประชุมใหญ่วิสามัญ 3) การประชุมใหญ่เรียกครั้งที่สอง 4) การประชุมใหญ่เพื่อการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

2 สภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า

2.1 สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด จัดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2551 นับจนปัจจุบันเป็นเวลา 13 ปี มีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการภายในตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ ข้อบังคับ และระเบียบ

สหกรณ์ โดยแบ่งการบริหารออกเป็นสองส่วนคือ 1) ฝ่ายบริหาร 2) ฝ่ายจัดการ โดยสหกรณ์ฯ จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละครั้งภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

2.2 ระบบการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์ มีความเหมาะสมกับบริบทของธรรมชาติของสมาชิกผู้ถือหุ้นในส่วนของโอกาสให้สมาชิกในฐานะเจ้าของได้มีโอกาสรับทราบผลการดำเนินงานประจำปี อนุมัติงบการเงินและกำหนดแผนประจำปี รวมทั้งเลือกคณะกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

2.3 สมาชิกที่เป็นลูกหนี้ที่ขาดการชำระหนี้กับสหกรณ์จำนวนมากส่งผลให้สหกรณ์มีหนี้ค้างค้างสูงและขาดสภาพคล่องทางการเงินซึ่งลูกหนี้บางรายจะอาศัยที่ประชุมใหญ่ลงมติเลือกพรรคพวกของตนเข้าเป็นกรรมการแทนกรรมการที่หมดวาระ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ไม่เรียกให้ตนชำระหนี้หรือถอนฟ้องคดีที่ตนถูกฟ้องหรือยอมความหรือไม่จริงจึงในการดำเนินคดีด้วยการขาดนัด ไม่นำพยานเข้าสืบ ป่วยให้คดีขาดอายุความไม่ฟ้องรวมถึงไม่ดำเนินการบังคับคดีในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว เป็นต้น

3 ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า

ตาราง 1 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
		n = 302	
เพศ	- ชาย	125	41.39
	- หญิง	177	58.60
รวม		302	100.00
อายุ	- น้อยกว่า 31 ปี	26	8.60
	- ระหว่าง 31 – 35 ปี	39	12.91
	- ระหว่าง 36 – 40 ปี	64	21.19
	- ระหว่าง 41 – 45 ปี	68	22.51
	- ระหว่าง 46 – 50 ปี	63	20.86
	- ตั้งแต่ 51 ขึ้นไป	42	13.90
รวม		302	100.00
การศึกษา	- มัธยมศึกษาตอนต้น	108	35.76
	- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช/ปวส	168	55.62
	- ปริญญาตรีขึ้นไป	26	8.60
รวม		302	100.00
อาชีพ			
	- รับจ้างทั่วไป	126	41.72
	- ลูกจ้างในสถานประกอบการ	134	44.37
	- รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	24	7.94
	- ประกอบธุรกิจส่วนตัว	18	5.96
รวม		302	100

จากตาราง 1 จำนวน จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.51 การศึกษาส่วนใหญ่มีมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช/ปวส จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 55.62 ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้างในสถานประกอบการจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 44.37 ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ต่อปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่โดยรวม

n = 302

ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี	($\bar{x}$)	(SD)	ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านการบังคับใช้กฎหมาย	2.55	0.47	ปานกลาง	3
2. ด้านพฤติกรรมของสมาชิก	3.24	0.68	ปานกลาง	2
3. ด้านอุดมการณ์สหกรณ์ของสมาชิก	3.33	0.57	ปานกลาง	1
รวม	3.04	0.58	ปานกลาง	

จากตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ต่อปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยรวม ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58 แสดงว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ปัญหาด้านอุดมการณ์สหกรณ์ ด้านพฤติกรรมของสมาชิก ด้านการบังคับใช้กฎหมาย อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมดตามลำดับ

4 แนวทางการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า

4.1 ให้สิทธิของสมาชิกผู้ถือหุ้นควรที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบปันผลประจำปีตาม มาตรา 60 (1) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ คือในกรณีที่สหกรณ์มีผลกำไรแต่ยังปิดบัญชีประจำปีสหกรณ์ไม่แล้วเสร็จ จะต้องจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีตามที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด สหกรณ์ฯ ควรคำนวณเงินปันผลในอัตราที่เหมาะสมและขออนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ให้สำรองจ่ายไม่เกินอัตราตามที่กฎหมายกำหนด และเมื่อปิดบัญชีได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีแล้วก็ให้ดำเนินการปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายเงินปันผลประจำปีต่อไป ถ้ามีสมาชิกที่เป็นลูกหนี้ด้วยคุณภาพและไม่ประสงค์จะชำระหนี้ใช้ช่องโหว่ของกฎหมายสหกรณ์ในฐานะผู้ถือหุ้นมาครอบงำหรือมีอิทธิพลต่อคณะกรรมการสหกรณ์ เช่น มีบรรดาสมาชิก ที่เป็นปฏิปักษ์ เช่น ผิดนัดชำระหนี้ ผิดสัญญาทางแพ่ง กระทำละเมิด ทางแพ่งและกระทำความผิดอาญาต่อสหกรณ์ ควรแก้ไขกฎหมายให้จำกัดการออกเสียงลงมติในเรื่องใดๆ ก็ตามทุกเรื่องในอันที่จะขัดขวางการดำเนินการของคณะกรรมการ

4.2 ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสม และการจัดประชุมใหญ่ของแต่ละสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมาก ในกรณีที่สมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมในการเรียกครั้งแรกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่า 100 คน สหกรณ์ต้องเรียกประชุมใหม่อีกครั้ง กฎหมายสหกรณ์กำหนดให้เรียกประชุมใหญ่ครั้งที่ 2 ภายใน 14 วัน ควรแก้ไขกฎหมายสหกรณ์ มาตรา 57 จำนวนองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่า 50 คน และแก้ไขมาตรา 75 ให้ที่ประชุมใหญ่ตั้งผู้ชำระบัญชีได้เองตามหลักความเป็นอิสระของสหกรณ์โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนมาครอบงำ

4.3 ภาครัฐบาลกับภาคเอกชนโดยชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย, สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ควรต้องมีบทบาทในการสนับสนุนร่วมมือกันโดยเร็ว เพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 42 และมาตรา 133 (3)

4.4 ให้สมาชิกที่มาประชุมใหญ่ได้รับทราบปัญหาข้อเท็จจริงของสหกรณ์และสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากอดีตกรรมการและเจ้าหน้าที่รวมทั้งสมาชิกด้วยคุณภาพที่ไม่หวังดีกระทำการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องยุยงส่งเสริมสมาชิกด้วยกันให้เป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์และบ่อนทำลายให้สหกรณ์เกิดความเสียหายในกรณีสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด มีอดีตกรรมการที่มีพฤติกรรมเช่นนี้อยู่จึงควรให้ที่ประชุมใหญ่ได้รับทราบข้อเท็จจริงและมีมติขับออกจากการเป็นสมาชิก และให้สหกรณ์ดำเนินการฟ้องร้องผู้ที่ทำให้สหกรณ์เสียหายอย่างจริงจังเป็นรายๆ ไป สหกรณ์ต้องตราข้อบังคับเพื่อรองรับในเรื่องต่างๆ ข้างต้น

สรุปผลและอภิปรายผล

1 แนวคิดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์ฯ จะเป็นการนัดให้สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร่วมกันเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจการของสหกรณ์หรือเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งที่ประชุมใหญ่จะมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเห็นชอบ หรือรับทราบเรื่องใดๆ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์

2 สภาพปัจจุบันของการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด จัดจดทะเบียนเมื่อ พ.ศ.2551 นับจนปัจจุบันเป็นเวลา 13 ปี มีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการภายในตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ ข้อบังคับ และระเบียบสหกรณ์ โดยแบ่งการบริหารออกเป็นสองส่วนคือ 1) ฝ่ายบริหาร เรียกว่า คณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกจากที่ประชุมใหญ่ 2) ฝ่ายจัดการ ประกอบด้วย ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีการบริหารด้วยการแบ่งส่วนงานตามระเบียบของสหกรณ์ 5 ฝ่าย คือ ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี ฝ่ายกฎหมาย และฝ่ายบริหารสำนักงาน มีการบริหารจัดการแบบอำนวยการตามความสัมพันธ์ในแนวราบ สอดคล้องกับ พุทธศตวรรษ (2537) ที่ได้ศึกษาปัจจัยในการบริหารงานสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยในการบริหารงานสหกรณ์ ประกอบด้วย 1. การบริหารบุคคล 2. การบริหารสินทรัพย์สหกรณ์ 3. การบริหารเงิน 4. การบริหารงาน

สหกรณ์ฯ จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละครั้งภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี โดยออกหนังสือเชิญสมาชิกและผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม กำหนดระเบียบวาระการประชุม เมื่อถึงวันประชุมจะประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนด สอดคล้องกับ ยุทธศิลป์ อินเจริญ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า 1) การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ทั้ง 6 กลุ่มมีจุดเด่น คือ การประชุมใหญ่สามัญประจำปีมีกำหนดไว้แน่นอนมีการประชุมตรงตามกำหนดทุกปี มีบันทึก รายงานการประชุม

ระบบการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ของสหกรณ์ ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2562 มีความเหมาะสมกับบริบทของธรรมชาติของสมาชิกผู้ถือหุ้นในส่วนของโอกาสให้สมาชิกในฐานะเจ้าของได้มีโอกาสเข้าประชุมใหญ่ปีละครั้ง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานประจำปี อนุมัติงบประมาณและกำหนดแผนงบประมาณประจำปี รวมทั้งเลือกคณะกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการเข้าไปดำเนินการสหกรณ์แทนตน แต่มีสมาชิกส่วนใหญ่ที่ไม่สนใจไม่เข้าประชุมหากจะให้ความสนใจมากกว่านี้ สอดคล้องกับ ยุทธศิลป์ อินเจริญ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า 1) การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ทั้ง 6 กลุ่มมีจุดเด่น คือ การประชุมใหญ่สามัญประจำปีมีกำหนดไว้แน่นอนมีการประชุมตรงตามกำหนดทุกปี มีบันทึกรายงานการประชุม และ ธีรยุทธธน์ มาลัย (2558) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

สมาชิกที่เป็นลูกหนี้ที่ขาดการชำระหนี้กับสหกรณ์จำนวนมากส่งผลให้สหกรณ์มีหนี้ค้างค้างสูงและขาดสภาพคล่องทางการเงินซึ่งลูกหนี้บางรายเป็นผู้มีอิทธิพลในชุมชนมีการเล่นการเมืองนอกเวทีประชุมใหญ่ โดยให้ข้อมูลในทางลบ รวมทั้งยุยงสมาชิกไม่ต้องมาลงหุ้นและชำระหนี้สหกรณ์เพื่อให้สหกรณ์ประสบปัญหาอันอาจนำไปสู่การเลิกสหกรณ์เพื่อประสงค์ที่ตนเองและพวกพ้องจะไม่ต้องชำระหนี้สหกรณ์ตามสัญญาอาศัยที่ประชุมใหญ่ลงมติเพื่อเลือกพรรคพวกของตนเข้าเป็นกรรมการแทนกรรมการที่หมดวาระ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ไม่เรียกให้ตนชำระหนี้หรือถอนฟ้องคดีที่ตนถูกฟ้องหรือยอมความหรือไม่จริงใจในการดำเนินคดี

ด้วยการขาดแคลนปล่อยให้คิดขาดอายุความโดยไม่ฟ้องรวมถึงไม่ดำเนินการบังคับคดีในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว เพราะทุกคนมีหนึ่งเสียงเท่ากันแม้ว่าจะถือหุ้นมากหรือน้อยเท่าไรก็ตามทั้งนี้ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ สอดคล้องกับ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ปัญหาการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย : ทฤษฎีฐานรากจากข้าราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบปัญหา คือ ปัญหาจากภาครัฐ ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการเมือง และปัญหาด้านกฎหมาย

3 ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถระงับออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พ.ศ.2562

3.1 ปัญหาด้านผู้ให้ข้อมูล จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่ พบว่า จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.39 ที่เป็นเช่นนี้เพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีวัตถุประสงค์คล้ายสหกรณ์ออมทรัพย์ แต่มีความแตกต่างกันตรงที่สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นการรวมกลุ่มจัดตั้งสถาบันการเงินของกลุ่มอาชีพ แต่สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นการรวมตัวก่อตั้งสถาบันการเงินของกลุ่มพื้นที่ในจังหวัด หรือเขตพื้นที่ใกล้เคียงหรือติดๆ กัน ดังนั้นกลุ่มพื้นที่จึงมีเพศหญิงที่เป็นแม่บ้านและดูแลบ้านโดยไม่ได้ออกไปประกอบอาชีพนอกเขตพื้นที่จึงสามารถเป็นตัวแทนของครอบครัวสามารถเดินทางเพื่อนำรายได้ของครอบครัวเข้าสู่ระบบการออมในรูปแบบการถือหุ้นและเงินฝากออมทรัพย์มาถึงยังที่ทำการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถระงับออก จำกัด ได้คล่องตัวกว่าเพศชายที่ต้องออกไปทำงานนอกพื้นที่ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.51 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าคนที่ในช่วงอายุระหว่าง 41 – 45 ปี เป็นคนที่มองเห็นความมั่นคงในชีวิตมากกว่าคนที่อยู่ในช่วงอายุน้อยกว่านี้ และมีกำลังมากกว่าผู้ที่มีช่วงอายุสูงกว่านี้จึงเริ่มมองเห็นอนาคตและให้ความสำคัญกับการออมมากกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่น การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 35.76 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช/ปวส จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 55.62 ปริญญาตรีขึ้นไป 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่ากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช/ปวส อยู่ในชุมชนอันเป็นที่ตั้งของที่ทำการสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถระงับออก จำกัด ซึ่งประกอบอาชีพเป็นผู้รับเหมาในงานช่างประเภทต่างๆ เป็นอันมาก จึงมักสำเร็จการศึกษามาจากสายอาชีพจะศึกษาเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้างในสถานประกอบการ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 44.37 ที่เป็นเช่นนี้เพราะสถานที่ใกล้เคียงที่ทำการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถระงับออก จำกัด มีโรงงานอุตสาหกรรม และสถานประกอบการอยู่มาก จึงนิยมเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการใกล้เคียงกันที่อยู่ และรองลงมาคือผู้ที่มีความรู้และฝีมือด้านช่างประเภทต่างๆ จึงมักจะรับจ้างทั่วไป และประกอบธุรกิจรับเหมาในงานช่าง

3.2 ปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถระงับออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 สามด้านได้แก่ 1) ด้านการบังคับใช้กฎหมาย 2) ด้านพฤติกรรมของสมาชิก 3) ด้านอุดมการณ์สหกรณ์

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ต่อปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถระงับออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58 แสดงว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ปัญหาด้านอุดมการณ์สหกรณ์ ด้านพฤติกรรมของสมาชิก ด้านการบังคับใช้กฎหมาย อยู่ในระดับปานกลางหมดตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. ปวส. และมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษาและตีความกฎหมายโดยไม่ใช้นักกฎหมายจึงค่อนข้างเข้าใจยาก จึงมีพฤติกรรมที่ไม่ให้ความสำคัญมากกับการศึกษากฎหมายสหกรณ์ และอำนาจรัฐโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่เข้ามาส่งเสริมจัดการอบรมให้เข้าถึงอุดมการณ์สหกรณ์อย่างแท้จริง สอดคล้องกับ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ที่ศึกษาปัญหาการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย : ทฤษฎีฐานรากจากข้าราชการของกรมส่งเสริม

สหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลการวิจัยพบปัญหา คือ ปัญหาจากภาครัฐ ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการเมือง และปัญหาด้านกฎหมาย

4 แนวทางแก้ไขปัญหาการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน สยามวาทะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ฯ

4.1 กฎหมายสหกรณ์ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน ในกรณีสิทธิของสมาชิกผู้ถือหุ้น เรื่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพื่อเป็นการส่งเสริมสหกรณ์มีความเข้มแข็งมั่นคงและสร้างความเชื่อมั่นแก่สมาชิกสหกรณ์โดยการให้สิทธิของสมาชิกผู้ถือหุ้นควรที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผลประจำปีตาม มาตรา 60 (1) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ คือการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วแต่ต้องไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ในกรณีที่สหกรณ์มีผลกำไรแต่ยังปิดบัญชีประจำปีไม่แล้วเสร็จ แต่ต้องจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีตามที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดควรให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์คำนวณเงินปันผลในอัตราที่เหมาะสมและขออนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ให้สำรองจ่ายเงินปันผลไม่เกินอัตราตามที่กฎหมายกำหนด และเมื่อสหกรณ์ปิดบัญชีได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีแล้วก็ได้ดำเนินการปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายเงินปันผลประจำปีของสหกรณ์ต่อไป สอดคล้องกับ ธรรมนูญ มาลัย (2558) ได้ทำการศึกษารื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาภาพรวมมี 3 ปัจจัย คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ และผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 .01 และ 0.5

4.2 กฎหมายเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์เรื่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทุกแห่งในประเทศไทย ที่เกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการประชุมใหญ่ควรมีการปรับปรุงดังนี้ 2.1) ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีการพัฒนาให้มากและมีบทบาทต่อการส่งเสริมงานสหกรณ์เพื่อสะดวกและลดต้นทุนในการดำเนินงานสหกรณ์ ควรกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการหรือประชุมใหญ่ผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยแก้ไขกฎหมายสหกรณ์ให้อำนาจสหกรณ์กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์แต่ละแห่ง และให้หน่วยงานกรมส่งเสริมสหกรณ์ กำหนดงบประมาณจัดสรรสนับสนุนให้องค์ความรู้แก่สมาชิก และคณะกรรมการสหกรณ์ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสหกรณ์อย่างจริงจังต่อเนื่อง สอดคล้องกับ มธุรส ปันทศิริ (2560) ได้ทำการศึกษารื่อง สภาพปัญหาการบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางปฏิรูปที่ดินน้ำดี จำกัด จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า ควรนำระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเข้าช่วยในการทำงานให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ และ สุพจน์ วัฒนวิเชียร, รังสรรค์ สิงห์เลิศ, สุวกิจ ศรีปัดดา, และเกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ (2552) ได้ทำการศึกษารื่อง การพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การวางแผน เงินช่วยเหลือจากรัฐบาล 2.2) การจัดประชุมใหญ่ของแต่ละสหกรณ์ มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมากควรแก้ไขกฎหมายสหกรณ์ มาตรา 57 จำนวนองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่า 50 คน 2.3) แก้ไขมาตรา 75 ให้ที่ประชุมใหญ่ตั้งผู้ชำระบัญชีได้เองตามหลักความเป็นอิสระของสหกรณ์โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนมาครอบงำ

4.3 ภาครัฐบาลโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กับภาคเอกชนโดยชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย , สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ควรต้องมียุทธศาสตร์ในการสนับสนุนต้องร่วมมือกันโดยเร็ว เพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 42 และมาตรา 133 (3) และแก้ไขปรับปรุงในเรื่อง 4.3.1) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ต้องบังคับใช้กฎหมายสหกรณ์ให้เป็นไปตามอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งให้เป็นไปตาม

เจตนารมณ์ของสหกรณ์ใน มาตรา 16 (1) ต้องส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ ไม่ใช่บังคับใช้กฎหมายในการทำลายสหกรณ์ ต้องแสดงออกในการให้การส่งเสริมช่วยเหลือสหกรณ์โดยการร่วมมือกับคณะกรรมการและหน่วยงานอื่นที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสหกรณ์ 4.3.2) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการรับรองงบการเงินประจำปีของสหกรณ์ กรณีสหกรณ์ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและสรุปงบการเงินประจำปีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะต้องจัดบุคลากรเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาสหกรณ์ในการช่วยจัดทำบัญชีและจัดทำงบการเงินและรับรองงบการเงินประจำปีเพื่อให้สหกรณ์จัดการประชุมใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4.3.3) ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย ต้องส่งบุคลากรเข้าประชุมคณะกรรมการทุกครั้งเพื่อรับทราบการดำเนินงานและปัญหาสหกรณ์ และต้องเข้าร่วมกับสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหา และการติดตามหนี้ของสหกรณ์โดยเฉพาะสำหรับสหกรณ์ที่ประสบปัญหาต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน จะต้องจัดส่งบุคลากรเข้ามาช่วยดำเนินการประสานและแก้ไขปัญหาสหกรณ์ให้ลุล่วงโดยเร็ว สอดคล้องกับ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย : ทัศนวิสัยการก้าวข้ามการของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลการวิจัยพบปัญหา 5 ด้าน คือ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการจัดการ ปัญหาจากภาครัฐ ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการเมือง และปัญหาด้านกฎหมาย

4.4 ปัญหาที่เกิดจากสมาชิกผู้มีอิทธิพลซึ่งเป็นสมาชิกด้วยคุณภาพที่ไม่หวังดีกระทำการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องยุยงส่งเสริมสมาชิกด้วยกันให้เป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์และบ่อนทำลายให้สหกรณ์เกิดความเสียหายจึงควรให้ที่ประชุมใหญ่ได้รับทราบข้อเท็จจริงและมีมติขี้ออกจากการเป็นสมาชิก และให้สหกรณ์ดำเนินการฟ้องร้องผู้ที่ทำให้สหกรณ์เสียหายอย่างจริงจังเป็นรายๆไป สหกรณ์ต้องตราข้อบังคับเพื่อรองรับในเรื่องต่างๆ ข้างต้น สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ ศรีศิลป์วงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า สหกรณ์การเกษตรควรส่งเสริมและดูแลสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหการใช้สิทธิในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสามวาตะวันออก จำกัด ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 มีข้อค้นพบบางประการที่ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มโนนโยบายเป็นการบัญญัติกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ ดังนี้

1 ควรแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 57 จากเดิม “การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกต้องมีผู้แทนสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน” จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้”

แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ในกรณีเป็นการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกต้องมีผู้แทนสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน” จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการของการมอบอำนาจในข้อบังคับของสหกรณ์นั้นๆ”

2 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 75 จากเดิม วรรคแรก “การชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกเพราะเหตุอื่น นอกจากล้มละลายให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีโดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสหกรณ์ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีคำสั่งให้ยกภูธรณ์ แล้วแต่กรณี”

แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “การชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกเพราะเหตุอื่น นอกจากล้มละลายให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสหกรณ์ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี”

ยกเลิกความเดิมในวรรคสองของมาตรา 75 ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว หรือนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบในการเลือกตั้งผู้ชำระบัญชี หรือนายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ได้”

3 เพิ่มเติมข้อความต่อไปนี้เข้าไปเป็นวรรคสอง ของมาตรา 59 คือ “ห้ามมิให้สมาชิกที่ผิดนัดชำระหนี้เป็นระยะเวลาเกินเก้าเดือน หรือเป็นคู่ความในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีใดๆ กับสหกรณ์ หรือสมาชิกที่กระทำการเป็นปฏิปักษ์กับสหกรณ์ ใช้สิทธิลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่”

4 ด้านอุดมการณ์สหกรณ์นั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดบุคลากรเข้าให้การอบรมสมาชิกสหกรณ์ถึงอุดมการณ์และหลักการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และอบรมการจัดทำบัญชีให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันโดยกำหนดให้เป็นแผนยุทธศาสตร์เร่งด่วน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายโดยอำนาจดุลพินิจของนายทะเบียนสหกรณ์กับการออกคำสั่งทางปกครองให้สหกรณ์เสียหาย

2. ควรทำการศึกษาขอบเขตความชอบด้วยกฎหมายของการออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ตาม มาตรา 128/5 วรรคหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ ศรีศิลปวงษ์ (2559). การพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, ปทุมธานี : แผนกวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.
- ธัญญรัตน์ มวลัย. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : การศึกษาอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย : ทฤษฎีฐานรากจากข้าราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร : วารสารศรีนครินทร์วิจัยและพัฒนา, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พสุ สัตถาภรณ์. (2537). การบริหารงานสหกรณ์, กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- มธุรส ปิ่นทศิรี (2560). สภาพปัญหาการบริหารสหกรณ์กองทุนสวนยางปฏิรูปที่ดินน้ำดี จำกัด : วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ยุทธศิลป์ ยินเจริญ. (2550). แนวทางการสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชน : กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สุพจน์ วัฒนวิเชียร, รังสรรค์ สิงห์เลิศ, สุวกิจ ศรีปัดดา, และเกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ, (2552). การพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาสารคาม : วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.